

Lausuntotiivistelmä luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvolain 16 ja 64 a §:n muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi/ raskaat moottorikelkat

Esityksestä pyydettiin lausunnot ajalla 6.7-7.9.2018 välisenä aikana.

Esityksestä annettiin yhteensä 16 lausuntoa. Liikennevirasto, Kainuun liitto ja Kuusamon kaupunki ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa esityksestä.

BRP Finland Oy, Suomen moottoriliitto ry eivät pitäneet ehdotettuja muutoksia kannatettavana moottorikelkkareitistön turvallisuuden ja kestävyuden näkökulmasta.

Liikenneturva, työ- ja elinkeinoministeriö, Tukes, Poliisihallitus, Lapin poliisilaitos ja Lapin ELY-keskus pitivät raskaan moottorikelkan kuljettamiseen ehdotettua T-luokan korttia riittämättömänä vaatimuksena erityisesti silloin, kun ajoneuvoon on kiinnitetty hinattava ajoneuvo, jossa kuljetetaan henkilöitä ja kuljettamiseen sovelletaan moottorikelkkoja tällä hetkellä koskevia kytkentämässää ja kuljetettavien henkilöiden sallittua määrää koskevia säännöksiä.

Poliisihallituksen ja Lapin poliisilaitoksen lausunnoissa esitettiin lisäksi raskaiden moottorikelkkojen suurimmaksi sallituksi leveydeksi 1,7 metriä ja rekisteröintivelvoitetta koskevaksi kaikkia raskaita moottorikelkkoja näiden käyttöä koskevan valvonnan tehostamiseksi. Lapin poliisilaitos esitti lisäksi raskaiden moottorikelkkojen suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi 60 km/h jäällä ja 40 km/h maastossa ja moottorikelkkareitillä riippumatta siitä, onko siinä kuormaa vai ei. Lisäksi Lapin poliisilaitos esitti, että esimerkiksi yli 1,5 metriä leveillä raskailla moottorikelkoilla tulisi olla suurinta leveyttä osoittavat äärivalot.

Suomen Luonnonsuojeluliitto esitti, että raskaiden moottorikelkkojen sallimiseksi moottorikelkkareitille edellytettäisiin vähintään kunnan ympäristöviranomaisen päätöstä sekä siihen liittyvää päätöksentekomenettelyä.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry toi esiin maanomistajien ongelman ajoneuvojen luvattomasta käytöstä maillaan. Lisäksi MTK huomautti, että leveämmät kelkat voidaan ottaa huomioon uusissa reittitoimituksissa ja sopimuksissa ja oletti aiempaa raskaampien moottorikelkkojen aiheuttamat lisävahingot reittien tai urien maapohjalle vähäisiksi tai olemattomiksi.

Alpina Snowmobiles S.r.l:n ja Polartec Motor Oy:n yhteisessä lausunnossa pidettiin esitystä sekä voimassa olevaa lainsäädäntöä Euroopan unionin lainsäädännön vastaisena tavaroiden vapaata liikkuvuutta rajoittavana. Lausunnon mukaan esitystä tulisi muuttaa luopumalla pääsääntöisestä käyttöoikeuden rajoituksesta Suomen tärkeimmillä lumiajoneuvojen yleisillä liikenneväylillä. Pääsääntönä on oltava vapaa käyttöoikeus, jota rajoitetaan

Id Versionumero

ajoneuvoja koskevilla nopeus-, paino-, korkeus- tai leveysrajoituksilla, kuten tapahtuu kaikkien muidenkin ajoneuvotyyppien osalta. Samalla tulee lausunnon mukaan poistaa EU-oikeuden loukkaukset myös muilta osin, lopettamalla raskaiden moottorikelkkojen perusteeton syrjintä maastoliikennelain 24 §:n tarkoittamilla metsäteillä.

Lapin ELY-keskus huomautti, että maantielain 37 §:n mukaan moottorikelkkareitin tai –uran pitäjän tulee hakea reitin maantien ylittämistä varten liittymälupaa ELY-keskukselta. Lausunnon mukaan reitin muuttaminen raskaille moottorikelkoille soveltuvaksi edellyttää myös reitinpitäjältä maantielain 38 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti uuden liittymäluvan hakemista toimivaltaiselta ELY-keskukselta.

Lapin ELY-keskus esitti lisäksi, että reitinpitäjä veloitetaan myös maastoliikennettä koskevassa lainsäädännössä ennen olemassa olevan reitin käytön sallimista raskaalle moottorikelkalle hakemaan uutta lupaa maantien ylitykselle toimivaltaiselta ELY-keskukselta. Uuden luvan myöntämisen yhteydessä selvitetäisiin liikenneturvallisuuteen vaikuttavien seikkojen lisäksi myös ylitysten mahdolliset vaikutukset tien kunnossapidolle sekä tierakenteille.

Lisäksi Lapin ELY-keskus katsoi, että maastoliikennettä koskevassa lainsäädännössä tulisi nykyistä selkeämmin todeta, että ELY-keskus voi rajoittaa maastoliikennettä asettamalla yleistä nopeusrajoitusta alempia nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden edistämiseksi, ja että nopeusrajoitukset voivat alueellisen rajoituksen lisäksi koskea vain tiettyä vaaralliseksi arvioitua reitin osaa vastaavalla tavalla kuin maantieliikenteessä. Reittien turvallisuuden parantamiseksi erityisesti kuntien tulisi Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olla aloitteellisia ELY-keskuksen suuntaan nopeusrajoitusten asettamiseksi. Lisäksi ELY-keskus esittää lisäystä maastoliikennelain 15 § Reittisuunnitelma 2 momenttiin: Reittisuunnitelmassa on osoitettava reitin osa-alueet, joille määrätään alennettu nopeusrajoitus (10-40 km/h).

Lisäksi Lapin ELY-keskuksen lausunnon mukaan reitinpitäjän olisi syytä osoittaa raskaille moottorikelkoille sallitut reitit liikennemerkkien lisäksi myös moottorikelkkailukartalla sekä mahdollisilla nettisivuilla.

Lausunnot

Sisäministeriö

Sisäministeriö pitää turvallisuuden kannalta perusteltuna, että raskaiden moottorikelkkojen käyttäminen olisi mahdollista vain näille kelkoille soveltuvilla moottorikelkkailureiteillä. Teknisenä huomautuksena sisäministeriö toteaa, että sivulla 7 kohdassa 2.3. on suurimmaksi sallituksi omamassaksi todettu 800 tonnia. Kyseessä lienee kirjoitusvirhe, ja tässä pitäisi olla 800 kilogrammaa tai 0,8 tonnia. Muilta osin sisäministeriöllä ei ole asiassa lausuttavaa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

BRP Finland Oy

Olemassa oleva moottorikelkkareitistö on suunniteltu tämänhetkisten säästöjen mukaisille ajoneuvojen painoille. Muutosesityksen myötä mahdollisesti kasvava liikennemäärä ja nouseva kokonaispaino tulisi huomioida reittien suunnittelussa. BRP Finland Oy ilmaisee huolensa lakimuutoksen vaikutuksesta reitistön turvallisuudelle ja kestävyydelle.

Liikenneturva

Aiempaan, kuluvan vuoden alussa annettuun esitykseen verrattuna tarkennukset ovat Liikenneturvan mielestä oikean suuntaisia ja turvallisuus on tässä esityksessä otettu paremmin huomioon.

Raskaan moottorikelkan kuljettajalta vaadittaisiin T-luokan ajokortti. Raskaan moottorikelkan suurempi omamassa mahdollistaa sen, että moottorikelkalla ja siihen kytketyllä perävaunulla saisi kuljettajan lisäksi kuljettaja 8-19 matkustajaa. Liikenneturvan huolta herättää se, että onko kyseinen ajokorttivaatimus riittävä näihin haastaviin kuljetuksiin?

Ajoneuvon ja sen perävaunun massa voi näissä kuljetuksissa olla jopa yli kaksi tuhatta kiloa. Huomioon tulee ottaa myös se, että kestäkö esimerkiksi reittien sillat kyseisiä painoja?

Tieliikennelain uudistuksen yhteydessä on tarkennettu moottorikelkkareitin määritelmää. Uuden tieliikennelain mukaan muulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla kuin moottorikelkalla ei saa ajaa moottorikelkkailureiteillä. Tämä uusi määritelmä mahdollistaa aiempaa useamman käyttäjäkunnan pääsyn moottorikelkkareiteille. Moottorikelkkailureiteillä voivat jatkossa kulkea raskaat moottorikelkat, varsin monet sähkökäyttöiset ajoneuvot sekä eläimen kuljettamat ajoneuvot. Viimeisenä mainittuun ryhmään kuuluvat esimerkiksi koira- ja porovaljakot. Varsinkin koiravaljakot ovat pituudeltaan pitkiä ja eläinten käyttäytymistä on ennakkoon vaikea arvioida. Piilekö tässä yhteydessä uusi turvallisuusriski?

Työ- ja elinkeinoministeriö

Kuluttajien turvallisuuden tulee olla lähtökohta lainsäädäntöä kehitettäessä ja matkailupalveluita järjestettäessä. Esityksen mukaan raskaalla moottorikelkalla ja siihen kytketyllä perävaunulla voisi kuljettaja arviolta noin 8-19 matkustajaa mikä on huomattavasti enemmän kuin tavallisella moottorikelkalla ja sen perävaunulla.

T-luokan ajokortin voi saada 15-vuotias henkilö. Näin ollen olisi mahdollista, että 15-vuotias kuljettaisi raskasta moottorikelkkaa, jonka perässä voisi olla perävaunu ja kuljettajan lisäksi lähes kaksikymmentä matkustajaa.

TEM esittää, että jatkovalmistelussa henkilöturvallisuusseikkoihin ja riskeihin perustuen harkittaisiin esitettyä tehokkaampia

Id Versionumero

riskienhallintakeinoja. Nämä voisivat liittyä esimerkiksi kuljetettavien henkilöiden enimmäismäärään, raskaan moottorikelkan kuljettajan vähimmäisikään, raskaiden moottorikelkkojen ajokorttiluokkavaatimukseen, kuljettajan kokemukseen ja osaamistasoon sekä perävaunua vedettäessä suurimpaan sallittuun ajonopeuteen.

Trafi

Valmistelussa tulisi huomioida muutostarpeet ajoneuvojen rekisteröinnistä annettuun valtioneuvoston asetukseen (893/2007) ja erityisesti se, millaista rekisterikilpeä raskaassa moottorikelkassa tullaan käyttämään.

Hallituksen esitysluonnoksessa ajoneuvolain 16 §:ään lisättäisiin raskaan moottorikelkan määritelmä, jossa mainittaisiin raskaan moottorikelkan omamassa. Hallituksen esitysluonnoksessa ei määritellä termiä omamassa. Maastoajoneuvojen omamassa on määritelty ajoneuvolain nojalla annetussa Trafin määräyksessä traktorien, moottorityökoneiden ja maastoajoneuvojen, niiden perävaunujen, muiden kuin autoon kytkettäväksi tarkoitettujen hinattavien laitteiden sekä eläinten vetämien ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (TRAFI/26407/03.04.03.00/2015). Sen kohdan 4.1 mukaan moottorikelkan omamassaan sisältyy muun muassa kuljettajan massa, joka arvioidaan 75 kg:ksi.

Trafin aikomuksena on muuttaa kyseistä määräystä siten, että siinä määrättäisiin ajoneuvolain muutosten voimaan tullessa myös raskaan moottorikelkan omamassasta, johon sisältyisi samalla tavoin kuljettajan massa. Raskaan moottorikelkan omamassa olisi hallituksen esitysluonnoksen mukaan suurempi kuin 0,5 tonnia ja enintään 0,8 tonnia.

Trafi esittää, että varmistetaan, että 0,8 tonnin massarajaan on ajateltu kuuluvaksi raskaan moottorikelkan kuljettajan massa. Jos on ajateltu, että 0,8 tonnin massarajaan ei sisälly kuljettajan massaa, tulisi harkita massarajan korottamista kuljettajan massalla. Jos kuljettajan massa ei sisälly raskaan moottorikelkan omamassaan, esimerkiksi ilman kuljettajaa 450 kilogrammaa painava kelkka ei olisi moottorikelkka eikä raskas moottorikelkka.

Hallituksen esitysluonnoksen 3 kohdan (Voimaantulo) mukaan lain tultua voimaan nykyisin moottorireeksi katsottavat maastoajoneuvot voitaisiin tietyin edellytyksin hyväksyä ajoneuvoliikennerekisteriin. Koska Trafin ylläpitämät rekisterit yhdistyivät 1.7.2018 liikenneasioiden rekisteriksi, Trafi esittää, että kohdassa viitattaisiin ajoneuvoliikennerekisterin sijasta liikenneasioiden rekisteriin.

Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö toteaa, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi on huomioitu ympäristöministeriön asiasta aiemman lausuntokierroksen

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

yhteydessä antamassaan lausunnossa esittämät muutostarpeet (ympäristöministeriön lausunto 17.1.2018, diaarinumero YM10/04/2018.)

Lisäksi ympäristöministeriö toteaa, että se on osallistunut esityksen valmisteluun yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenteenturvallisuusvirasto Trafín kanssa.

Raskaita moottorikelkkoja koskevan sääntelyn lisäksi hallituksen esitys sisältää maastoliikennelain moottorikäyttöisen ajoneuvon määritelmää koskevan muutosehdotuksen, jolla maastoliikennelain määritelmä yhdenmukaistettaisiin vastaamaan ajoneuvolain määritelmää. Ympäristöministeriö pitää muutosta tarpeellisena. Se palauttaisi aiemman, aina vuoteen 2015 jatkuneen tilan, jossa ajoneuvoja tieliikennelainsäädännössä sekä maastoliikennelaisissa moottorikäyttöisen ajoneuvon määritelmä on ollut yhteneväinen ja poistaisi sähkömoottorilla varustettujen polkupyörien (L1e- A) ajoneuvoluokitteluun liittyvät mahdolliset tulkintaepäselvyydet.

Edellä olevaan viitaten ympäristöministeriö toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa hallituksen esitysluonnokseen.

Tukes

Tukes on arvioinut esitystä kuluttajapalveluiden turvallisuuden näkökulmasta ja lausuu seuraavaa. Esityksen mukaan raskas moottorikeikka kuuluisi ajokorttiluokkaan T. Ajokorttilakia (386/2011) koskevan muutosehdotusta osalta Tukes kuitenkin ehdottaa harkittavaksi, että raskaan moottorikelkan kuljettajalta vaadittaisiin enemmän (esim. korkeampi ajokorttiluokka, ammattipätevyysvaatimukset). Kuten esityksessäkin on tunnistettu moottorikeikkamääritelmän omamassan kasvattaminen mahdollistaa myös painavimmat perävaunut, ja siten aikaisempaa useamman ihmisen samanaikaisen kuljettamisen moottorikelkan perävaunussa, mikä voi lisätä mahdollisessa onnettomuudessa loukkaantuneiden ja kuolonuhrien määrää.

Toisaalta esityksessä arvioidaan, että kelkkojen koon kasvattaminen voi vähentää kokemattomien kuljettajien ajamisen tarvetta, kun safareille pääsee ilman, että tarvitsee itse ajaa moottorikelkalla. Tältä osin Tukes haluaa kuitenkin nostaa esiin, että myös palveluntarjoajien joukossa voi olla kokemattomia kuljettajia, johtuen erityisesti palvelun kausiluonteesta. Tukes katsoo, että kuljettajan lisäksi jopa 19 ihmisen kuljettaminen raskaalla moottorikelkalla ja siihen kytketyllä perävaunulla vaatii sellaista erityisosaamista, jonka olemassaoloa ei pelkällä T-luokan ajokorttivaatimuksella voida varmistaa.

Suomen moottoriliitto ry

Pidämme esitystä reitistön turvallisuuden, kestävyuden ja kasvavien ylläpitokustannusten kannalta sopimattomana. Esityksessä mainittuja ajoneuvoja voidaan ottaa tarvittaessa käyttöön moottorikelkkareitistön ulkopuolella, rakentamalla kyseisille ajoneuvoille omia kalustolle soveltuvia

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

kulkureittejä. Silloin kun ajoneuvolla olisi pakko kulkea moottorikelkkaväylästä pitkin esimerkiksi siirtymistarkoituksessa, tulisi sitä varten pyytää lupa ylläpitäjältä. Luvan merkiksi tulisi asettaa oma liikennemerkki, joka varoittaa väylän osan yhteiskäytöstä. Kuluista vastaisi niiden aiheuttaja.

Suomen luonnonsuojeluliitto

HE:n luonnoksessa on yritetty vastata eräisiin raskaisiin moottorikelkkoihin liittyviin ongelmiin, joita esitimme edellisessä lausunnossamme asiasta: <https://www.sll.fi/ajankohtaista/liitto/2018/sll-lvm-moottorikelkka-190118>

Esityksen keskeinen ratkaisu olisi velvoittaa reitinpitäjä arvioimaan moottorikelkkailureitin sopivuus raskaalle kelkalle. Luonnonsuojeluliiton mielestä asiasta tulee kuitenkin tehdä vähintään kunnan ympäristöviranomaisen päätös.

Reitinpitäjä ei nimittäin välttämättä tunne asiaan liittyviä ympäristö- ja turvallisuusnäkökohtia. Voi myös olla, että ympäristön ja turvallisuuden vaaliminen ei ole reitinpitäjän (lyhytaikaisen) taloudellisen edun mukaista. Silloin nämä ongelmat voivat jäädä käytännössä huomioon ottamatta.

Huomattakoon, että raskailla kelkoilla ajo voi aiheuttaa ylimääräisiä ongelmia luonnon lisäksi myös maanomistajille.

Moottorikelkkailureitin muutokseen raskaat kelkat sallivaksi tarvitaan Luonnonsuojeluliiton mielestä myös normaalit kuulemiset ja päätöksestä muutoksenhakuoikeus.

Poliisihallitus

Poliisihallitus on edelleenkin huolissaan esityksen vaikutuksista liikenneturvallisuuteen. Myös esityksen kappaleessa 3.1. arvioidaan uudistuksen liikenneturvallisuusvaikutuksia. Siinä todetaan, että omamassan kasvattaminen, joka mahdollistaa myös painavimmat perävaunut, ja siten aikaisempaa useamman ihmisen samanaikaisen kuljettamisen moottorikelkan perävaunussa, voi lisätä mahdollisessa onnettomuudessa loukkaantuneiden ja kuolonuhrien määrää. Edelleen todetaan, että nykyistä leveämmät moottorikelkat voivat lisätä kohtaamisonnettomuuksien riskiä ja entistä painavimmat moottorikelkat tai moottorikelkan ja reen yhdistelmät voivat helpommin murtaa jään, jolloin jäihin vajoamiset voivat lisääntyä.

Jotta liikenneturvallisuus tulisi riittävästi huomioitua, Poliisihallitus katsoo edelleenkin, että moottorikelkan sallittu leveys tulisi rajoittaa 1,7 metriin. Kohtaamistilanteiden turvallisuutta huonoissa ajo-olosuhteissa voitaisiin lisätä leveyttä osoittavilla valaisimilla.

Ajokorttilain 4 § muutoksella mahdollistettaisiin se, että 15-vuotias vain T-luokan ajokortin omaava henkilö voisi kuljettaa ajoneuvoyhdistelmää, jossa olisi vetoajoneuvossa neljä henkilöä ja perävaunussa matkustajien koosta riippuen jopa 20 - 30 matkustajaa. Liikenneturvallisuuden näkökulmasta

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

tarkasteltuna tämä on hyvin huolestuttavaa kappaleessa 3.1 kuvatut onnettomuusriskitkin huomioiden. Minimissään tulisi tällaisen ajoneuvoyhdistelmän kuljettajalta edellyttää 18 vuoden ikää.

Ajoneuvolain 64 a § muutoksella rajattaisiin raskaiden moottorikelkkojen rekisteröintivelvollisuus ulottumaan vain tilanteisiin, jossa niitä käytetään moottorikelkkailureiteillä. Tämä olisi hyvin epätyydyttävää raskaiden moottorikelkkojen valvonnan kannalta. Näitä kelkkoja tullaan epäilemättä käyttämään myös muualla maastossa kuin merkityillä ja luvallisilla reiteillä. Näin ollen valvonnassa tulee pystyä tarvittaessa varmistamaan ajoneuvoliikennerekisteristä ajoneuvon massa ja sallittu henkilömäärä.

Perävaunun sallitun kytkentämassan määrittäminen tulee olla mahdollinen rekisteritiedon avulla. Ajoneuvon tunnistettavuus liittyy myös mahdollisiin pakenemisiin liikenneonnettomuuden johdosta tai muusta syystä.

Metsähallitus

Reitinpitäjällä tulee olla mahdollisuus itse arvioida ja päättää siitä, sallitaanko raskaat moottorikelkat reitillä vai ei. Metsähallituksella on merkittävässä määrin ylläpidettävään myös moottorikelkkailu-uria. Metsähallitukselle on olennaista se, että rekisteröintivelvoite koskee myös kelkkailu-uria ja muuta maastoa valtion mailla. Metsähallitus katsoo, että tämä rekisteröintivelvoite voidaan tarvittaessa ulottaa kelkkailu-urille ja muualla maastossa liikennöintiin maastoliikennelupakäytännön muutoksella.

Maanmittauslaitos

Ehdotuksessa ei esitetä muutoksia moottorikelkkailureitin perustamiseen eikä reitinpitäjälle valtuuksia muuttaa moottorikelkkailureittiä raskaille moottorikelkoille soveltuvaksi. Raskaat moottorikelkat voidaan sallia vain sellaisille reiteille, joiden rakenteet reitinpitäjä on arvioinut soveltuvaksi raskaille moottorikelkoille. Reitinpitäjälle säädettäisiin siten vain oikeus arvioida olemassa olevan reitin soveltuvuus raskaille moottorikelkoille.

Maastoliikennelain 19 §:n 2 momentin mukaan reitin pitäjällä on tosin oikeus poistaa reitiltä ajoa haittaavia puita, pensaita sekä muita vähäisiä luonnonesteitä. Maanomistaja voi kuitenkin tarvittaessa hakea uutta reittitoimitusta lisäkorvauksen määrittämiseksi maanomistajalle maastoliikennelain 17 §:n 2 momentin nojalla sovellettavan ulkoilulain 7 §:n 3 momentin perusteella. Nykyistä suurempien moottorikelkkojen sallimisen moottorikelkkailureitillä ei ole arvioitu rajoittavan maanomistajan vapautta käyttää omaisuuttaan enempää kuin moottorikelkkareitin perustamisella ja maanomistaja voi hakea lisäkorvausta, jos reitin käytöstä aiheutuva haitta nousee oleellisesti suuremmaksi kuin alkuperäisessä reittitoimituksessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella on arvioitu.

Maanmittauslaitos lausuu tältä osin, että sikäli kuin sanottu muutos säädetään, Maanmittauslaitos on valmistautunut sen lakisääteisten

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

tehtävien muutoksiin tältä osin eikä tehtävien lisäys ole merkittävä. Maanmittauslaitos kannattaa lakiesitystä.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Valmistelu edennyt oikeaan suuntaan MTK kiittää LVM:tä lausuntomme huomioimisesta ja raskaiden moottorikelkkojen ajo-oikeuden rajoittamisesta erikseen merkityille moottorikelkkareiteille.

Esityksen mukaan ajo-oikeus osoitettaisiin moottorikelkkareitti-liikennemerkkin lisäkilvellä. Arvion reitin soveltuvuudesta tekee reitinpitäjä. MTK muistuttaa epävirallisilla moottorikelkkaurilla ajamisen perustuvan maanomistajalta saatavaan lupaan ja raskaampien moottorikelkkojen käyttäminen niillä edellyttää maanomistajan lupaa kuten muukin maastoliikenne.

Ongelmat maanomistajien näkökulmasta

Maanomistajille luvaton moottorikelkkailu on suuri ongelma, eikä ehdotettu muutos ole sitä vähentämässä. MTK pitää selvänä, että vastuullisesti toimivien matkailuyritysten osalta luvaton moottorikelkkailu ei ole ongelma, mutta entistä suurempien moottorikelkkojen tuleminen reiteille aiheuttanee muiden kelkkailijoiden osalta lisää ongelmia. Moottorikelkkareitit leviävät jo nyt luvattomasti reittien ja urien ulkopuolelle, eikä aiempaa leveämpien moottorikelkkojen tuleminen ainakaan sitä vähennä. Reitin tai uran ulkopuolella ajaminen tuhoaa esimerkiksi taimikoita.

Viranomaisvalvonnan ei voida odottaa pystyvän puuttumaan tehokkaasti tähän ongelmaan. MTK muistuttaa, että moottorikelkkareitin tai -uran leveys ei ajoneuvolain muutoksella muutu toimituksessa tai sopimuksessa määritetystä. Uusissa toimituksissa ja sopimuksissa aiempaa suuremmat moottorikelkat voidaan ottaa huomioon.

Aiempaa raskaampien moottorikelkkojen aiheuttamat lisävahingot reittien ja urien maapohjalle voidaan olettaa olevan vähäisiä tai olemattomia. Ajaminen on sallittua vain lumipeitteen aikana ja oletettavasti raskaampien moottorikelkkojen telat ovat pinta-alaltaan suurempia eli maapohjaan kohdistuva pintapaine ei kasvaisi. Erilaisten siltojen ym. rakenteiden osalta maanomistaja ei ole vastuussa.

Alpina Snowmobiles S.r.l. ja Polartec Motor Oy

lakiluonnoksen mukainen lainsäädäntö loukkaa sekä:

- tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoittamisen välttämättömyyttä koskevaa vaatimusta,
- tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen käytetyn sääntelyn tehokkuutta välttämättömästi suojelua vaativan edun (hengen, terveyden, ympäristön) suojaamisessa,
- tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoittamisen suhteellisuutta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

siten kuin ne on määritelty EUT:n ko. kysymyksiä koskevassa mittavassa oikeuskäytännössä (ks. erityisesti Mickelsson & Roos (C-142/05) sekä Sandström (C433/05)).

Lisäksi lakiluonnoksen mukainen lainsäädäntö loukkaa em. oikeuskäytännössä (ks. em. oikeustapausten 38. kappaleet) asetettuja lisävaatimuksia EU:ssa valmistettuja tuotteita koskeville käyttökielloille, vaikka nämä täyttäisivätkin em. kolme kriteeriä:

- viranomaisilla on velvollisuus käyttökieltoja koskevien poikkeusalueiden määrittelyyn
- viranomaiset ovat täyttäneet em. velvoitteensa
- em. velvoitteet on täytetty käyttämällä lainsäädännössä määriteltyjä kriteerejä
- em. velvoitteet on täytetty kohtuullisessa ajassa lainsäädännön voimaantulosta.

Lakiluonnoksen mukainen lainsäädäntö ei tule täyttämään näitäkään kriteerejä. Vaikka lausuntokierroksella oleva lakiluonnos tultaisiin lukuisista EU-oikeuden loukkauksista huolimatta jostain syystä säätämään ja voimaansaattamaan, on se EU-oikeuden nk. vilpittömän yhteistyön periaatteen sekä etusijaperiaatteen mukaisesti kaikkien Suomen viranomaisten toimesta jätettävä soveltamatta niiltä osin kuin se loukkaa SEUT artikloiden 34 ja 36 tarkoittamia oikeuksia. Voidaan pitää siis kovin valitettavana, että luonnoksen valmistelussa ei ole lainkaan huomioitu EU-oikeuden sääntelylle asettamia vaatimuksia ja rajoituksia.

Edellä kuvatusta EU-oikeuden ilmiselvästä loukkauksesta johtuen, lakiluonnosta tulisi pikimmiten muuttaa luopumalla pääsääntöisestä käyttöoikeuden rajoituksesta Suomen tärkeimmillä lumiajoneuvojen yleisillä liikenneväylillä. Pääsääntönä on oltava vapaa käyttöoikeus, jota rajoitetaan ajoneuvoja koskevilla nopeus-, paino-, korkeus- tai leveysrajoituksilla, kuten tapahtuu kaikkien muidenkin ajoneuvotyyppien osalta.

Samalla tulee poistaa EU-oikeuden loukkaukset myös muilta osin, lopettamalla raskaiden moottorikelkkojen perusteeton syrjintä maastoliikennelain 24 §:n tarkoittamilla metsäteillä.

Mikäli liikenneturvallisuussyistä halutaan rajoittaa moottorikelkkailureiteillä liikkuvien ajoneuvojen käyttöä, tulisi sääntelyn perustua turvallisuusriskien yksityiskohtaiseen analyysiin, kuten EUT:n oikeuskäytännössä on edellytetty.

Ensisijaisena vaihtoehtona on tuolloin käytettävä muiden ajoneuvotyyppien sääntelyssä käytettyjä mekanismeja eli:

- ajokorttivaatimuksia (Ruotsissa vaatimuksena B-luokan ajokortti),
- ajoneuvojen paino-, leveys-, pituus- ja/tai korkeusvaatimuksia,
- varoitussignaalien, esimerkiksi oranssin vilkkuvan valon käyttöä näkyvyydeltään haastavilla alueilla,
- nopeusrajoituksia.

Mikäli edellisten lisäksi on dokumentoitua tarvetta lisäsääntelylle, yhtenä käytännöllisimpänä vaihtoehtona voidaan pitää ajoneuvotyyppien tarkempaa

määrittelyä esimerkiksi rajoittamalla raskaiden moottorikelkkojen leveyttä sekä ajoneuvojen painopisteen korkeutta, säätämällä raskaat moottorikelkat telavetoisiksi, enintään 2-telaisiksi ajoneuvoiksi.

Kaksitelaisen ajoneuvon painopiste ei teknisistä syistä johtuen voi nousta kovin korkeaksi mutta 4-telaisen ajoneuvon painopiste on huomattavasti korkeammalla, joka johtaa vahinkoriskien merkittävään kasvuun yhteentörmäystilanteissa.

Lopuksi on syytä harkita lainsäädännön terminologian johdonmukaistamista tavalla, joka helpottaisi lainsäädännön päivittämistä tulevaisuudessa. Lakiluonnoksessa käytetyn moottorikelkka-terminologian sijasta olisi ajoneuvolainsäädännössä syytä käyttää moottorikelkkaa-termiä yleisterminä, joka kattaisi sekä kevyet että raskaat moottorikelkat. Moottorikelkat olisivat siten omapainoltaan alle 800 kg painoisia, telavetoisia moottorirekiä. Kevyet moottorikelkat määriteltäisiin tuolloin nykyisen lainsäädännön mukaisesti alle 500 kg painoisiksi ja raskaat moottorikelkat lakiluonnoksen mukaisesti omapainoltaan 500-800 kg painoisiksi moottorikelkoiksi.

Lapin poliisilaitos

16 §. Maastoajoneuvo.

Maastoajoneuvon määritelmään liittyen Lapin poliisilaitos on aiemminkin lausunut, että moottorikelkan suurimmaksi sallituksi leveydeksi tulee säätää 1,7 metriä.

Massa muutoksen myötä on aivan ilmeistä, että raskaiden moottorikelkkojen leveydet ovat tulevaisuudessa huomattavasti suuremmat kuin nyt käytössä olevien moottorikelkkojen.

Lapin poliisilaitoksen moottorikelkkailureiteiltä saadun valvontakokemuksen perusteella on aivan ilmeistä, että jos sallitaan maksimissaan 2,6 metriä leveät moottorikelkat myös tulevaisuudessa, niin kohtaamisonnettomuuksien riski mäkisillä ja mutkaisilla reiteillä ja varsinkin reittejä huonommin hoidetuilla ja kapeammilla moottorikelkkailu-urilla kasvaa merkittävästi.

Täten tuo esitetty suurin sallittu leveys 2.6 m on mielestämme aivan liian suuri leveys nykyisille kelkkareiteille.

Uudessa tieliikennelaissa moottorikelkkailureiteillä on kiellettyä ajaa vain muilla moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla kuin moottorikelkalla. Tämä on merkittävä muutos nykytilanteeseen.

Tämän muutoksen myötä moottorikelkkareiteille on mahdollista tulla mm. koira-, poro- ja hevosvaljakoilla sekä moottorilla varustetuilla polkupyörillä. Vilkkaimpien matkailukeskusten läheisyydessä moottorikelkkailureiteille tulee varmuudella tulevaisuudessa selvästi nykyistä enemmän mitä erilaisimpia liikkujia.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Edellä mainittu huomioiden Lapin poliisilaitoksen esittämä moottorikelkan enimmäisleveys 1,7 metriä on liikenneturvallisuuden kannalta erittäin perusteltu. Sama enimmäisleveysrajoitus tulee koskea myös perävaunua moottorikelkkareitillä ajettaessa.

64 §. Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta.

Lapin poliisilaitos pitää erittäin kielteisenä esitystä raskaan moottorikelkan rekisteröinti velvollisuuden ulottamisesta vain tilanteisiin, jossa niillä ajetaan moottorikelkkailureiteillä.

Poliisin valvonnan kannalta on ehdottoman tärkeää, että ajoneuvo on ulkoapäin tunnistettavissa ja yksilöitävissä. Tämä on käytännön valvontatilanteissa mahdollista ainoastaan luettavissa olevasta rekisterikilvestä.

Raskaiden moottorikelkkojenkin liikennesuoritteesta merkittävä osa tullaan suorittamaan moottorikelkkareittien ulkopuolella eli moottorikelkkaurilla ja muualla maastossa.

Raskaiden moottorikelkkojen henkilö- ja tavarakuljetusten valvonnan kannalta on välttämätöntä saada ajoneuvorekisteristä tiedot ajoneuvon massasta ja sallitusta henkilöluvusta. Jos tätä tietoa ei ole saatavilla ei voida esim. todeta mikä on perävaunun sallittu kytkentämassa.

Tällä hetkellä rekisteröimättömiä maastomönkijöitä käytetään varsin paljon ammattikäytössä ja niillä ajetaan luvattomasti tiestöllä varsinkin harvaan asutuilla alueilla. Ajoneuvojen vaikea tunnistettavuus valvonnassa houkuttaa usein kuljettajaa pakenemaan tilanteesta.

Lisäksi valvonnassa on todettu, että rekisteröintivelvollisuuden puuttuminen on usein yhteydessä myös liikennevakuutuksen puuttumiseen.

Edellä mainituilla perusteilla Lapin poliisilaitos esittää, että raskaat moottorikelkat on oltava rekisteröintivelvollisuuden alaisia, käytettiinpä niitä sitten moottorikelkkailureiteillä tai maastossa.

Ajokorttilaki

4 §. Ajokorttiluokat.

Lapin poliisilaitos on jo aiemmassa lausunnossaan esittänyt liikenneturvallisuuteen perustuen huolen siitä, että T-luokan ajokortin omaava 15-vuotias henkilö voisi kuljettaa liikenteessä ajoneuvoyhdistelmää, jossa on vetoajoneuvossa neljä ja perävaunussa matkustajien koosta riippuen jopa 20- 30 matkustajaa.

Edellä mainittuun perustuen Lapin poliisilaitos esittää, että raskaan moottorikelkan ja siihen kytketyn perävaunun yhdistelmän henkilökuljetuksessa T-luokan ajokorttivaatimuksen lisäksi kuljettajan ikävaatimuksena olisi vähintään 18 vuotta.

Maastoliikennelaki

3 §. Määritelmät.

Tämä on hyvin perusteltu ja tarpeellinen muutos.

13 §. Moottorikelkkailureitti.

Lapin poliisilaitos pitää lähtökohtaisesti hyvänä muutoksena reitinpitäjälle mahdollisuutta arvioida reitin soveltuvuutta liikennöintiin raskaalla moottorikelkalla.

Koko tämän asiakokonaisuuden lähtökohtana oli raskaan moottorikelkan saaminen moottorikelkkailureitistölle palvelemaan matkailullisia tarpeita.

Jää nähtäväksi, rajoittavatko reitinpitäjät matkailukeskuksien läheisyydessä olevien reittien käyttöä raskailta moottorikelkoilta vaikka soveltuvuus olisikin kyseenalainen.

Tieliikennelaki

89 §. Suojakypärän käyttö.

Raskas moottorikelkka on välttämätön lisäys pykälään.

91 §. Maastoajoneuvon käyttö.

Raskas moottorikelkka on välttämätön lisäys pykälään.

Lapin poliisilaitos esittää vielä lisäksi hyvin vakavasti harkittavaksi alhaisempia nopeusrajoituksia näille raskaille moottorikelkoille.

Täten esitämmeikin, että noihin raskaisiin moottorikelkkoihin tulisi määrätä suurin sallittu ajonopeus 60km/h jäällä ja 40km/h maastossa / reitillä riippumatta siitä, onko siinä kuormaa tai ei.

Nuo raskaat kelkat kun ovat jo lähtökohtaisesti kuormajuhtia, niin silloin niiden hallittavuus on isommissa nopeuksissa varmuudella normikelkkaa vaikeampaa ja tällöin pelkona on, että noiden kelkkojen istumisonnettomuudet tulevat lisääntymään, mikäli niillä ajetaan yleisen maastoliikennenopeusrajoitusten mukaan esimerkiksi 60 km/h maa-alueilla reitillä.

Lisäksi esittäisimme noihin raskaisiin, muita moottorikelkkoja leveämpiin kelkkoihin varusteeksi suurinta leveyttä osoittavat äärivalot, vaikka esimerkiksi kelkan leveyden ylittäessä 1.5 metriä.

Varsinkin pimeässä kohtaamistilanteissa voi tulla vaarallisia yllätyksiä kapeilla reiteillä, jos kohtaavaa kelkkaa ei riittävän ajoissa voisi esim. pelkästään keskellä sijaitsevan ajovalon johdosta havaita ylittävän reilusti tavallisen moottorikelkan leveyden. Samantapaisia vaaratilanteita voi syntyä myös kohdattaessa tai ohitettaessa pysähtyneinä olevia, normaalia leveämpiä kelkkoja.

Lapin ELY

Lapin ELY-keskuksen toimialueella kulkevien moottorikelkkareittien yhteispituus on n. 3 600 km, lisäksi maakunnan alueella on n. 5 000 km moottorikelkkauria. Yhteensä reittejä ja uria on siten n. 8 600 km. Moottorikelkkareitit ja -urat risteävät Lapin ELY-keskuksen hallinnoimien maanteiden kanssa. Lapin ELY-keskuksen toimialueella on tällä hetkellä 516 maantien ja moottorikelkkareitin tai -uran risteämiskohtaa. Näistä 76 on valtatie tai kantatie ja moottorikelkkareitin risteämiskohtia, 192 moottorikelkkareitin ja alemman tieverkon risteämiskohtia.

Moottorikelkkauran ja valta- tai kantatien risteämiskohtia on 80 ja moottorikelkkauran ja alemman tieverkon risteämiskohtia 168.

Laki maantielain muuttamisesta (572/2018) 37 §:

Jos maastoliikennelaissa (1710/1 995) tarkoitetun moottorikelkkareitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden perustamiseksi on maantien ylittämistä varten järjestettävä tiealueelle ylityskohta, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää luvan toimenpiteen suorittamiseen, jos ylitys kohdasta ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuukselle eikä haittaa tienpidolle. Lupaan voidaan liittää tarpeellisia ehtoja.

Nykykäytännön mukaisesti moottorikelkkareitin tai -uran pitäjä hakee ylityskohtaa varten liittymälupaa Lapin ELY-keskukselta (valtatie ja kantatie) tai Pirkanmaan ELY-keskukselta (alempi tieverkko). Lupaa myöntäessään ELY-keskukset harkitsevat mm. liikenneturvallisuuksnäkökohtia sekä maantieliikenteen sujuvuutta. Aiemmin liittymälupien myöntäjänä toimi Lapin ELY-keskus, joka siten on myöntänyt miltei kaikki nykyiset liittymäluvat. Lupien myöntämistä ohjeistaa Liikennevirasto. Ohjeistuksessa määritellään mm. reitille asetettavat merkinnät ylityskohtaa lähestyttäessä, vähimmäisnäkemät reitiltä maantielle molempiin suuntiin, maantien nopeusrajoitus ylityskohdalla sekä miten moottorikelkkareitti linjataan juuri ennen tienylityskohtaa.

HE-luonnoksessa esitetyn perusteella ns. raskas moottorikelkka olisi enintään 800 kg painava telavetoinen ajoneuvo, joka voisi kuljettaa kuljettajan lisäksi neljää matkustajaa. Raskaan moottorikelkan suurempi omamassa mahdollistaa sen, että moottorikelkalla ja siihen kytketyllä perävaunulla saisi kuljettajan lisäksi kuljettaa 8-19 matkustajaa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Ajoneuvoyhdistelmän paino voisi siten olla jopa yli 2 000 kg. Raskaan moottorikelkan kuljettajalta vaadittaisiin T-luokan ajokortti.

Ottaen huomioon edellä esitetyt moottorikelkkailun yleisyyttä Lapin ELY keskuksen toimialueella kuvaavat seikat, esitetyn kaltaisen raskaan moottorikelkan ja siihen mahdollisesti kytkettävän perävaunun ominaisuudet sekä maanteiden turvallisiin ylityksiin liittyvät käytännöt ehdotettu muutos on erittäin suuri ja edellyttää reitinpitäjältä lain maantielain muuttamisesta (572/2018) 38 § 2 ja 3 momenttien mukaisesti uuden liittymäluvan hakemista toimivaltaiselta ELY-keskukselta.

Laki maantielain muuttamisesta (572/2018) 38 § 2 ja 3 momentti:
Jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän muuttuneen tai merkittävästi lisääntyneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa maantien kunnossapidolle, yksityisen tien pitäjä tai maatalousliittymän haltija on velvollinen kustannuksellaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan tekemään liittymään tai poikkeuksellisesti myös liittymäalueelle sellaiset muutokset, että liittymästä aiheutuva vaara tai haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös moottorikelkkailureitin tai muun sitä vastaavan kulkuyhteyden pitäjää maantien ylityskohdan osalta.

Lapin ELY-keskus esittää, että reitinpitäjä veloitetaan myös maastoliikennettä koskevassa lainsäädännössä ennen olemassa olevan reitin käytön sallimista raskaalle moottorikelkalle hakemaan uutta lupaa maantien ylitykselle toimivaltaiselta ELY-keskukselta. Uuden luvan myöntämisen yhteydessä selvitetäisiin liikenneturvallisuuteen vaikuttavien seikkojen lisäksi myös ylitysten mahdolliset vaikutukset tien kunnossapidolle sekä tierakenteille.

Tarve raskaiden moottorikelkkojen käyttöön soveltuvien reittien osoittamiseen lienee aluksi vähäinen ja kohdistunee matkailukeskusten lähireiteille. Reitinpitäjän on tärkeää olla tietoinen reitille osuvien jääpeitteisten vesialueiden ja siltojen kantavuuksista sekä alkutalven olosuhteista mm. heikosti routaantuneiden soiden kantavuuksista. Reitinpitäjän vastuulle jää arvioida raskaiden kelkkojen vaikutukset soiden luonnontilan kaltaisen suoluonnon säilymiseen ja suon painumiin routaantumattomana aikana; suon jänteiden kuluminen ja suon välipinnan painumat voivat muuttaa suon vesitasapainoa. Edellä kuvatut seikat tulee ottaa huomioon lupaa reitin käyttöön myönnettäessä sekä vuosittain ennen reittien käyttöön ottamista. Myös reitin leveys ja mutkien kaarreolosuhteet (jyrkkyys, sivukaltevuus), korkeuserot, näkemäestealueet ja raskaan moottorikelkan turvallinen ohitusmahdollisuus nopeammin ajaville sekä mahdollinen tarve alentaa nopeusrajoitusta tulee lupaa myönnettäessä harkita.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin sallittu nopeus ns. yleinen nopeusrajoitus on maastossa maa-alueella 60 km/h. Jääpeitteisellä vesialueella suurin sallittu nopeus on 80 km/h. Mikäli ajoneuvoon on kytketty hinattava perävaunu, jossa kuljetetaan henkilöä, on suurin sallittu

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

nopeus maastossa kuitenkin enintään 40 km/h. Maastoliikenneasetuksen 8 § "Alueelliset kiellot ja rajoitukset" mukaisesti ELY-keskus voi maastoliikennelain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella tai jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Rajoittamisella tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että ELY-keskus voi määrätä alueellisen nopeusrajoituksen maastossa alemmaksi kuin maastoliikennelain 29 §:n nojalla säädetty yleinen nopeusrajoitus. Kielto tai rajoitus on voimassa määrääjän tai toistaiseksi.

Maastoliikennelain 1 §:ssä lain tarkoituksena on määrittää myös liikenneturvallisuuden edistäminen ("...sekä edistää liikenneturvallisuutta"). Edellä kuvatut lainkohdat eivät kuitenkaan suoraan anna oikeutta alentaa nopeus rajoitusta muuhun kuin maastoliikennelain 1 §:ssä kuvattujen haittojen ehkäisemiseen. Maastoliikennettä koskevassa lainsäädännössä tulisi nykyistä selkeämmin todeta, että ELY-keskus voi rajoittaa maastoliikennettä asettamalla yleistä nopeusrajoitusta alempia nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden edistämiseksi, ja että nopeusrajoitukset voivat alueellisen rajoituksen lisäksi koskea vain tiettyä vaaralliseksi arvioitua reitin osaa vastaavalla tavalla kuin maantieliikenteessä. Nämä epäkohdat poistuvat täydentämällä maastoliikennelain 8 § 1 momenttia esim. seuraavasti:
 "Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen ehkäisemiseksi tai liikenneturvallisuuden edistämiseksi kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen tietyllä maa-alueella, tai jääpeitteisellä vesialueella tai reitin osalla muuhun kuin 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen taikka rajoittaa sitä. Kielto tai rajoitus on voimassa määrääjän tai toistaiseksi."

Esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määräämisestä voi ELY-keskukselle tehdä asianomainen kunta tai kunnan jäsen, paliskunta taikka sellainen viranomais-, yhteisö- ja maanomistaja, jota asia koskee. Kiellon tai rajoituksen määrääminen voi panna vireille myös ELY-keskus. Reittien turvallisuuden parantamiseksi erityisesti kuntien tulisi olla aloitteellisia ELY-keskuksen suuntaan nopeusrajoitusten asettamiseksi. Lisäksi ELY-keskus esittää lisäystä maastoliikennelain 15 § Reittisuunnitelma 2 momenttiin: Reittisuunnitelmassa on osoitettava reitin osa-alueet, joille määrätään alennettu nopeusrajoitus (10-40 km/h).

Reitin pitäjä osoittaa raskaan moottorikelkan reitit moottorikelkkailumerkin lisäksi. Reitinpitäjän on syytä osoittaa reitit myös moottorikelkkailukartalla sekä mahdollisilla nettisivuilla. Tieliikennelain uudistuksen myötä moottorikelkkailureiteillä voivat 1.6.2020 alkaen kulkea moottorikelkkojen lisäksi varsinkin monet sähkökäyttöiset ajoneuvot sekä eläimen kuljettamat ajoneuvot kuten esimerkiksi koira- ja porovaljakot. Raskaiden moottorikelkkojen käyttö samoilla reiteillä lisää onnettomuusriskiä. Käytännössä moottorikelkkailijan ei aina ole helppoa erottaa milloin hän kulkee moottorikelkkareitillä ja milloin moottorikelkkauralla. Moottorikelkkareiteihin ja -uriin liittyvä lainsäädäntö vaatii kokonaistarkasteluun perustuvan uudistamisen, joka ottaa huomioon myös tieliikennelain uudistuksen.

Ottaen huomioon raskaan moottorikelkan käyttö matkailussa, reittien turvallisuuspuutteet sekä riskialttiit maanteiden ylitykset, Lapin ELY-keskus esittää vielä vakavasti harkittavaksi luonnoksessa esitetyn ajokorttivaatimuksen riittävyttä näihin haastaviin kuljetuksiin.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--